

ตัวแปรทำนายของปัจจัยทางด้านจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน อย. น้อย ในเขตบริการสุขภาพที่ 5

ณัฐธรริณ เตชะศิริพงษ์

กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี สุพรรณบุรี

ติดต่อผู้พิมพ์: natharin.d@gmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ เพื่อสำรวจพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ วิเคราะห์ปัจจัยด้านชีวสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย และเพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์และความสามารถในการทำนายของปัจจัยด้านจิตสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยมีประชากรในการวิจัยคือ นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรมที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย ในเขตบริการสุขภาพที่ 5 รวมทั้งสิ้น 590 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติอนุมาน กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการศึกษาสรุปได้ว่า นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 71.2) มีอายุ 17 ปี (ร้อยละ 31.4) กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ร้อยละ 43.4) ได้รับค่าอาหาร/ค่าขนมมากกว่า 50 บาท/วัน (ร้อยละ 62.5) ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 48.6) มีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพมากที่สุดคือ เวลาที่ไม่สบาย น่องจะไปหาหมอ หรือซื้อยาจากร้านยาที่มีเภสัชกรจ่ายยาเท่านั้น ปัจจัยด้านชีวสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย คือ เพศ และอาชีพของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านจิตสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน อย. น้อย ประกอบด้วย สุขภาพจิตดี (A_1) การมุ่งอนาคตควบคุมตน (A_2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (A_3) ความเชื่ออำนาจในตน (A_4) อิทธิพลของสื่อ (B_1) การรับรู้ปทัสถานทางสังคม (B_2) ซึ่ง เขียนเป็นสมการได้ดังนี้ พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ = $0.771 + 0.073(A_1) + 0.111(A_2) + 0.133(A_3) + 0.084(B_1) + 0.450(B_2) - 0.070(A_4)$

คำสำคัญ: ผลิตภัณฑ์สุขภาพ, พฤติกรรมการบริโภค, นักเรียน อย. น้อย

รับต้นฉบับ: 16 เมษายน 2563; แก้ไข: 13 กรกฎาคม 2563; ตอรับตีพิมพ์: 13 กรกฎาคม 2563

PREDICTING FACTOR OF PSYCHO-SOCIAL FACTORS ON BEHAVIOR OF HEALTH PRODUCT CONSUMPTION OF ORYOR NOI STUDENTS IN HEALTH REGION 5

Natharin Dechasiripong

Health Consumer Protection and Public Health Pharmaceutical Group, Suphanburi Public Health Office, Suphanburi
Corresponding author: natharin.d@gmail.com

ABSTRACT

This research aims to study health products' consumption behavior of Oryor Noi Students (ONS), to analyze bio- social factors which affect the student's behaviors related to behavior of health product consumption of leader students in Oryor Noi Student Club and to examine psycho-social factors' relationship in the students and the predictive power of regression model on behavior of health product consumption of leader students in Oryor Noi Student Club. Survey research was employed by collecting data from Oryor Noi Student Club in Health Region 5 by questionnaire using. Data of 590 samples were analyzed by using both descriptive and inferential statistics at 0.05 statistical significance level. The results showed as the following: The most of oryor noi students were female (71.2%), 17 years-olds (31.4%), studying in senior high school (43.4%), receiving more than 50 baht /day for meal / snack (62.5%), and their parents were company employee (48.6%) The most Appropriate on their health products' consumption was when they were sick they will go to the doctor or buy drugs from pharmacist in drug store. The bio- social factors that affected their health products' consumption were sex and parents' occupation. Predictor variables of psycho-social factors on their appropriate health products' consumption were mental health variable (A_1), committing self-control variable (A_2), achievement motivation variable (A_3), internal locus of control variable (A_4), influence of media variable (B_1) and social norm variable (B_2) as equation: appropriate health products' consumption = $0.771 + 0.073(A_1) + 0.111(A_2) + 0.133(A_3) + 0.084(B_1) + 0.450(B_2) - 0.070(A_4)$.

Keywords: health product, health product consumption, Oryor Noi student

Received: 16 April 2020; Revised: 13 July 2020; Accepted: 13 July 2020

บทนำ

การใช้ชีวิตของประชาชนในปัจจุบันที่ต้องดำรงชีวิตอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่ต้องมีการแข่งขัน และข้อจำกัดของเวลาทำให้รูปแบบของการใช้ชีวิตประจำใช้ชีวิตเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ประชาชนหรือมีผู้บริโภคมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยผู้บริโภคส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริโภคตามกระแสนิยม และมุ่งเน้นความสะดวกสบายมากขึ้น นำไปสู่พฤติกรรมการบริโภคที่ไม่เหมาะสมทั้งในด้านโภชนาการ สุขอนามัย และการเลือกบริโภคอาหารที่ไม่ถูกต้อง ส่งผลกระทบโดยตรงต่อสุขภาพของผู้บริโภคในระยะยาวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) พบว่า ร้อยละ 70 ของประชากรที่เสียชีวิตจากโรคติดต่อไม่เรื้อรัง ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจและหลอดเลือด และโรคมะเร็ง เป็นผลมาจากการที่ประชาชนมีพฤติกรรมการบริโภคที่ไม่เหมาะสม การขาดการออกกำลังกาย จนนำไปสู่โรคอ้วนและโรคติดต่อไม่เรื้อรังอื่น ๆ ตามมา ซึ่งโรคโรคติดต่อไม่เรื้อรังเหล่านี้สามารถเรียกได้อีกชื่อหนึ่งว่า “โรควิถีชีวิต”

สำหรับประเทศไทย ข้อมูลสถานการณ์และแนวโน้มของสังคมไทยจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) พบว่าคนไทยมีการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังสำคัญใน 5 โรคเพิ่มขึ้น ได้แก่ โรคหัวใจ เบาหวาน หลอดเลือดสมอง ความดันโลหิตสูง และมะเร็ง โดยช่วงปี พ.ศ. 2544 - 2557 มีอัตราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 12 สาเหตุสำคัญมาจากการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การบริโภคอาหารที่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพทั้งอาหารหวานมันเค็ม เครื่องดื่มรสหวาน การบริโภคผักผลไม้ที่ไม่เพียงพอ และการขาดการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลการสำรวจพฤติกรรมการบริโภค จากกองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา¹ พบว่า ผู้บริโภค

ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริโภคที่ไม่เหมาะสมในอาหาร 3 ประเภทคือ มีการรับประทานขนมหวาน เช่น ช็อกโกแลต ทอฟฟี่ ลูกกวาด การรับประทานอาหารกระป๋อง อาหารสำเร็จรูป เช่น ปลากระป๋อง บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ไข่ไก่สำเร็จรูป การรับประทานขนมขบเคี้ยว กรูบกรอบ เช่น มันฝรั่งทอด ข้าวโพดอบกรอบ ข้าวเกรียบกุ้ง การสำรวจพฤติกรรมการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัย ได้แก่ อาหาร ยา เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุเสพติด และวัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมการบริโภคในระดับกลางถึงระดับต่ำ ดังนี้ การสังเกตวันผลิต หรือวันเดือนปีหมดอายุก่อนซื้อ การเลือกซื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์อาหารที่มีเครื่องหมาย อย. การสังเกตลักษณะของยาก่อนรับประทาน เช่น สี กลิ่น และอื่น ๆ การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีฉลากภาษาไทย การไม่ใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพตามคำโฆษณาชวนเชื่อ การปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุบนฉลากผลิตภัณฑ์สุขภาพอย่างเคร่งครัด การหลีกเลี่ยงการบริโภคอาหารที่ใช้ไขมันทอดซ้ำหรือไม่ใช้น้ำมันทอดซ้ำ การอ่านข้อมูลโภชนาการบนฉลากก่อนเลือกซื้ออาหาร เช่น คาร์โบไฮเดรต ไขมัน โปรตีน และผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริโภคระหว่างนักเรียนที่เป็นสมาชิกชมรมนักเรียน อย. น้อย และไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมฯ พบว่า นักเรียนที่เป็นสมาชิกชมรมนักเรียน อย. น้อย มีพฤติกรรมการบริโภค ที่เหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมนักเรียน อย. น้อย อย่างมีนัยสำคัญ

จากที่กล่าวมา การที่ประชาชนมีพฤติกรรมการบริโภคที่เหมาะสม คือมีความรู้เกี่ยวกับการบริโภคเพื่อการมีสุขภาพที่ดี เลือกทานอาหารที่มีประโยชน์ รู้จักเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย ย่อมทำให้มีสุขภาพดี แข็งแรง ลดความเสี่ยงในการเกิดปัญหาสุขภาพจากโรคเรื้อรังต่าง ๆ นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการวางแผนยุทธศาสตร์งานคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ในเขต

บริการสุขภาพที่ 5 และได้รับผิดชอบการดำเนินการในการสร้างเครือข่ายและพัฒนางานด้านการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารได้เล็งเห็นถึงปัญหาและผลของการมีพฤติกรรมบริการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่เหมาะสม ซึ่งเป็นขอบเขตความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาตัวแปรต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยเฉพาะการศึกษาตัวแปรทางจิตวิทยาและสังคมศาสตร์(ด้านจิตสังคม) ที่มีอิทธิพลและสามารถทำนายการแสดงออกของพฤติกรรมบริการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย ในเขตบริการสุขภาพที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อสำรวจพฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย วิเคราะห์ปัจจัยด้านจิตสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์และความสามารถในการทำนายของปัจจัยด้านจิตสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบและเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมบริการบริโภคที่ถูกต้อง และนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย รูปแบบหรือแนวทางการสร้างพฤติกรรมบริการบริโภคที่ถูกต้อง อันจะนำไปสู่สุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของนักเรียนที่เป็นสมาชิกชมรม ออย. น้อย นักเรียนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรม ออย. น้อย ตลอดรวมถึงผู้บริหารต่อไป

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) พฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

ประชากร

นักเรียนที่เป็นสมาชิกชมรม ออย. น้อย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน ออย. น้อย ในระดับดีมากและดีเยี่ยม ในเขตบริการสุขภาพที่ 5 ประกอบด้วยราชบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม กาญจนบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 118 โรงเรียน¹

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้คือ นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน ออย. น้อย ระดับดีมากและดีเยี่ยม ในเขตบริการสุขภาพที่ 5 และกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แท้จริง จึงคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสูตรของ Cochran² โดยกำหนดค่านัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สัดส่วนของประชากรที่ศึกษาคือ ร้อยละ 50 และระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมให้เกิดขึ้นคือ 0.05 จำนวนตัวอย่งน้อยที่สุดที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการคำนวณคือ 385 คน และเพื่อให้ได้จำนวนข้อมูลที่เพียงพอสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จึงกำหนดจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย โรงเรียนละ 5 คน ซึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน ออย. น้อย ระดับดีมากและดีเยี่ยมที่อยู่ในเขตบริการสุขภาพที่ 5 มีจำนวนทั้งสิ้น 118 แห่ง จึงมีจำนวนตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย รวมทั้งสิ้น 590 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 1)

ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยนี้กำหนดระยะเวลาในการศึกษา คือ ช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2559 ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2560

ตารางที่ 1 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

จังหวัด	โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียน อย. น้อย ระดับดีมากและดีเยี่ยม	จำนวนนักเรียนที่เป็นแกนนำ สมาชิกชมรม อย. น้อย
กาญจนบุรี	37	185
นครปฐม	53	265
ประจวบคีรีขันธ์	3	15
เพชรบุรี	13	65
สมุทรสงคราม	7	35
สมุทรสาคร	5	25
รวม	118	590

หมายเหตุ: จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี ไม่มีโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน อย. น้อย ระดับดีมากและดีเยี่ยม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ ได้ประยุกต์ใช้ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม จิตตามสถานการณ์ และสถานการณ์ ของ ทฤษฎีต้นน้ำจริยธรรม³ ซึ่งเป็นทฤษฎีที่แสดงถึงสาเหตุของ พฤติกรรมของคนดีและคนเก่งมาเป็นปัจจัยทางจิตสังคมที่ ส่งผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ สุขภาพ มาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ (รายละเอียดดังรูปที่ 1)

1. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ

2. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย 4 กลุ่มตัวแปรหลัก คือ

1. กลุ่มตัวแปรด้านชีวสังคมภูมิหลังของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิก อย. น้อย ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่าอาหาร/ค่าขนม อาชีพของผู้ปกครอง

2. กลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะเดิม หมายถึง ลักษณะทางจิตใจของบุคคลซึ่งสะสมดำรงอยู่ในบุคคล ประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญ 4 ตัวแปร คือ สุขภาพจิตดี การมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความ เชื้ออำนาจในตน

3. กลุ่มตัวแปรด้านสถานการณ์ หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่เป็นบุคคลและไม่ใช่มบุคคล ทั้งที่ใกล้ตัวและไกลตัว ทั้งที่สะสมมาในอดีตและได้รับในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ใน ภาวะที่บุคคลกำลังจะมีพฤติกรรม ประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญ 3 ตัวแปร คือ อิทธิพลของสื่อในการได้รับข้อมูล ข่าวสาร การเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้าง และการรับรู้ ปทัสถานทางสังคม

4. กลุ่มตัวแปรด้านจิตตามสถานการณ์ หมายถึง ลักษณะทางจิตของบุคคลผู้กระทำที่เป็นผลปฏิสัมพันธ์ ระหว่างจิตลักษณะเดิมกับสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคล ประกอบด้วยตัวแปรสำคัญ 2 ตัวแปร คือ ทศนคติที่ดีต่อ การบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ และความรู้เกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาการทบทวนวรรณกรรมและ งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้ครอบคลุมและ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตลอดจนกรอบแนวคิดที่ใช้ใน การศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1. ชีวสังคมภูมิหลังของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิก ออย. น้อย ออย. น้อย ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่าอาหาร/ค่าขนม อาชีพของผู้ปกครอง

ส่วนที่ 2. แบบสอบถามปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม จิตตามสถานการณ์ สถานการณ์สุขภาพจิตดี และพฤติกรรมบริการโรคผลิตภัณฑ์สุขภาพ ประกอบด้วย

- 2.1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสุขภาพจิตดี จำนวน 10 ข้อ
- 2.2 ข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน จำนวน 8 ข้อ
- 2.3 ข้อคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 13 ข้อ

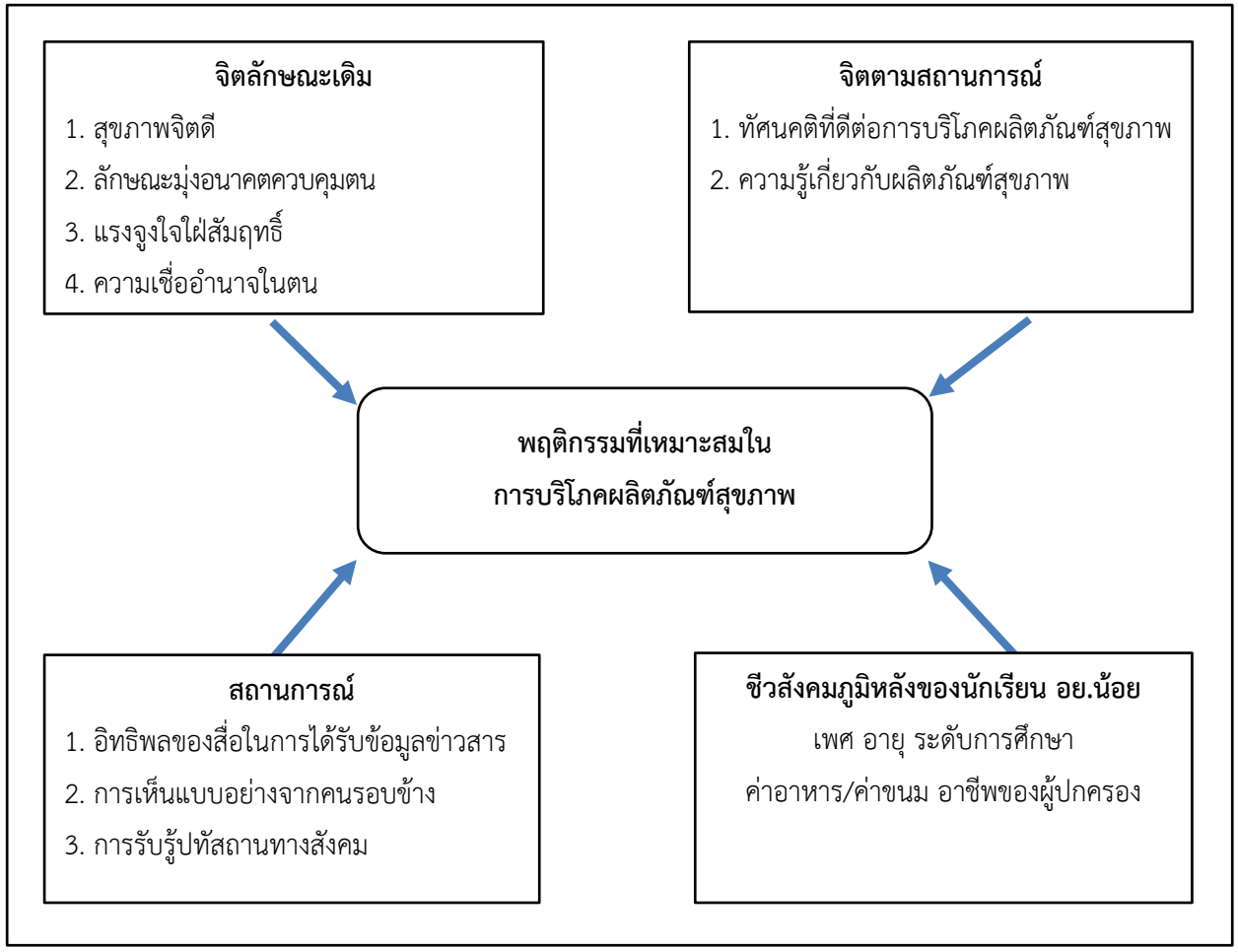
2.4 ข้อคำถามเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจในตน จำนวน 7 ข้อ

2.5 ข้อคำถามเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อในการได้รับข้อมูลข่าวสาร จำนวน 6 ข้อ

2.6 ข้อคำถามเกี่ยวกับการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้าง จำนวน 5 ข้อ

2.7 ข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ทัศนคติทางสังคม จำนวน 6 ข้อ

2.8 ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติที่ดีต่อการบริการโรคผลิตภัณฑ์สุขภาพ จำนวน 10 ข้อ

หมายเหตุ: ผลิตภัณฑ์สุขภาพ หมายถึง อาหาร ยา เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุเสพติด และวัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.9 ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ จำนวน 10 ข้อ

ข้อคำถามในข้อ 2.1 – 2.9 เป็นข้อคำถามที่ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าหรือปฏิเสธ ที่มีลักษณะเป็นมาตรวัดแบบประมาณค่าแบบ 5 ระดับ (5 Point Likert Scale) ตามความคิดเห็น หรือการปฏิบัติ ตั้งแต่ “จริงที่สุด/ทุกครั้ง” ถึง “ไม่จริงเลย/ไม่เคยเลย” ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง จริงที่สุด หรือ ปฏิบัติทุกครั้ง
- 4 คะแนน หมายถึง จริง หรือ ปฏิบัติบ่อยครั้ง
- 3 คะแนน หมายถึง ค่อนข้างจริง หรือ ปฏิบัติบางครั้ง
- 2 คะแนน หมายถึง ค่อนข้างไม่จริง หรือ ปฏิบัติน้อยครั้ง
- 1 คะแนน หมายถึง ไม่จริงเลย หรือ ไม่ปฏิบัติเลย

2.10 ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ ใช้แบบวัดความรู้ ชนิดถูก-ผิด จำนวน 10 ข้อ โดยแต่ละข้อคำถามเป็นการทดสอบความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ โดยตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิด ได้ 0 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้มากเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้น้อย

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ขั้นตอนการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทดสอบหาความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อถือ (reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปหาความเที่ยงตรง โดยนำแบบสอบถามที่ได้เรียบเรียงแล้วไปขอคำแนะนำในการแก้ไข ปรับปรุงความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (wording) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านคือ

1. รองศาสตราจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตพฤติกรรมศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2. เกษัชกรประจำกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี

3. ครูชำนาญการพิเศษ ผู้รับผิดชอบงานโครงการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคและ อย. น้อย

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่เป็นสมาชิกชมรม อย. น้อย ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน ข้อมูลที่ได้ไปทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบัก โดยกำหนดเกณฑ์ที่มากกว่า 0.7 ซึ่งผลการวิเคราะห์ ค่า Cronbach's Alpha แบบสอบถาม มีค่า 0.85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อใช้ในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำผู้วิจัยจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยประสานขอความร่วมมือจากครูผู้รับผิดชอบโครงการ อย. น้อย โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน อย. น้อย ในระดับดีมากและดีเยี่ยม ในเขตบริการสุขภาพที่ 5 พร้อมทั้งส่งแบบสอบถามการวิจัย เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (รายละเอียดตามตารางที่ 1) โดยกำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 เดือน (เดือนสิงหาคม ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2560)

3. ดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามที่ได้กลับคืนไปดำเนินการลงรหัส และบันทึกรหัสลงในแบบฟอร์มลงรหัส (Coding form) แล้วนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับกรวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยมีสถิติที่ใช้ดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลชีวสังคมภูมิหลัง และพฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรม การบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นสมาชิกชมรม ออย. น้อย ในแต่ละตัวแปรด้านชีวสังคมภูมิหลัง ดังนี้

- เพศ และค่าอาหาร/ค่าขนม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ t-test (Independent Sample t-test) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

- อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ปกครอง ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว (One-Way ANOVA) และทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของรายคู่ด้วยวิธี Scheffe ในกรณีค่าความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน หรือ Dunnell's T3 ในกรณีที่มีค่าความแปรปรวนแตกต่างกัน กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์ว่ามีตัวแปรด้านจิตสังคมใดบ้างที่ร่วมกันทำนาย หรือพยากรณ์ หรืออธิบายการผันแปรของพฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อยได้ กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวิจัยนี้ได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี เลขที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2560

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ จำนวน 590 ฉบับ (อัตราการตอบกลับ ร้อยละ 100) มาทำการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่ามีแบบสอบถามที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อใช้ในการจัดทำฐานข้อมูล วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรียงลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลชีวสังคมภูมิหลัง พบว่า นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย เป็นเพศหญิง 420 คน (ร้อยละ 71.2) เพศชาย 170 คน (ร้อยละ 28.8) ส่วนใหญ่มีอายุ 17 ปี จำนวน 185 คน (ร้อยละ 31.4) กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 256 คน (ร้อยละ 43.4) ได้รับค่าอาหาร/ค่าขนม มากกว่า 50 บาท/วัน จำนวน 369 คน (ร้อยละ 62.5) และผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง จำนวน 287 คน (ร้อยละ 48.6) ดังตารางที่ 2

2. พฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย พบว่า นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย มีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ เวลาที่ไม่สบาย นื่องจะไปหาหมอ หรือซื้อยาจากร้านยาที่มีเภสัชกรจ่ายยาเท่านั้น ($\bar{X} = 3.82$) รองลงมาคือ นื่องอ่านข้อมูลที่แสดงในฉลากอย่างละเอียดทุกครั้ง ($\bar{X} = 3.76$) ก่อนที่จะรับประทานยานื่องจะสังเกตลักษณะของยา เช่น สี กลิ่น รูปแบบของเม็ด ว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ ($\bar{X} = 3.72$) ซึ่งเท่ากับนื่องจะซื้อสบู่ที่มีการแสดงฉลาก และให้ข้อมูลเกี่ยวกับครบถ้วนเท่านั้น ($\bar{X} = 3.72$) และน้อยที่สุดคือนื่องซื้อและกินอาหารที่ทอดด้วยน้ำมันที่เหนียวข้น สีดำ มีฟองมาก และมีควันมาก ($\bar{X} = 2.55$) รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ข้อมูลชีวสังคมภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง (n= 590)

ข้อมูลชีวสังคมภูมิหลัง	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	170	28.8
หญิง	420	71.2
อายุ		
15 ปี	119	20.2
16 ปี	114	19.3
17 ปี	185	31.4
18 ปี	172	29.2
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาปีที่ 4	197	33.4
มัธยมศึกษาปีที่ 5	137	23.2
มัธยมศึกษาปีที่ 6	256	43.4
ค่าอาหาร/ค่าขนม		
น้อยกว่าหรือได้รับ 50 บาท/วัน	221	37.5
มากกว่า 50 บาท/วัน	369	62.5
อาชีพของผู้ปกครอง		
รับจ้าง	287	48.6
ค้าขาย	193	32.7
เกษตรกร	65	11.0
รับราชการ	45	7.6

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย ในแต่ละตัวแปรด้านชีวสังคมภูมิหลัง สรุปได้ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย ด้วยค่าสถิติ t-test จำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.019$) โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมมากกว่าเพศชาย จำแนกตามค่าอาหาร/ค่าขนมพบว่า ค่าอาหาร/ค่าขนมของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย ที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.658$) รายละเอียดดังตารางที่ 4

3.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของ

นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย ด้วยการแปรปรวนจำแนกทางเดียว (One-Way ANOVA) จำแนกตามอายุ พบว่า นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย ที่มีอายุที่ต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.359$)

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย ที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.530$) จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่านักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย ที่มีอาชีพของผู้ปกครองที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่า $p = 0.016$ และเมื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของรายคู่ด้วยวิธี Scheffe พบว่า นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย ที่มีผู้ปกครองอาชีพ

ค้าขาย มีพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมมากกว่านักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย ที่มีผู้ปกครองอาชีพเกษตรกร และรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4

4. ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์และความสามารถในการทำนายของปัจจัยด้านจิตสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน อย. น้อย ประกอบด้วย กลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรด้านสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรด้านจิตตามสถานการณ์ ด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) พบว่ากลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะเดิม ประกอบด้วย สุขภาพจิตดี การมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน และกลุ่มตัวแปรด้านสถานการณ์ ประกอบด้วย อิทธิพลของสื่อ และการรับรู้ปทัสถานทางสังคม สามารถทำนายพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน อย. น้อย ได้อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 3 พฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย (n=590)

พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1. เวลาที่ไม่สบาย น้องจะไปหาหมอ หรือซื้อยาจากร้านยาที่มีเภสัชกรจ่ายยาเท่านั้น	3.82	0.90
2. น้องอ่านข้อมูลที่แสดงในฉลากอย่างละเอียดทุกครั้ง	3.76	0.83
3. ก่อนที่จะรับประทานยาน้องจะสังเกตลักษณะของยา เช่น สี กลิ่น รูปแบบของเม็ด ว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่	3.72	0.89
4. น้องจะซื้อสบู่ที่มีการแสดงฉลาก และให้ข้อมูลเกี่ยวกับคราบมันเท่านั้น	3.72	0.92
5. เวลาที่จะซื้อเครื่องสำอาง น้องจะเลือกซื้อเฉพาะเครื่องสำอางที่แสดงฉลากภาษาไทย มีรายละเอียดที่จำเป็น เช่น ส่วนประกอบ วันที่หมดอายุ วิธีใช้ ผู้ผลิตฯ	3.71	0.89
6. น้องอ่านฉลาก หวาน มัน เค็ม หรือฉลาก GDA ที่บอกค่าพลังงาน น้ำตาล ไขมัน และโซเดียม ที่ระบุบนซองขนมมันฝรั่งทอดกรอบ ข้าวเกรียบ นม เป็นประจำ	3.62	0.86
7. น้องปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุบนฉลากผลิตภัณฑ์อย่างเคร่งครัด	3.62	0.95
8. เวลาที่ต้องรับประทานยาปฏิชีวนะต้องจะรับประทานยาติดต่อกันจนยาหมด	3.61	0.89
9. น้องมักจะเลือกซื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีการโฆษณาสรรพคุณจูงใจเช่น กินแล้วขาว ใช้แล้วหอม	2.74	1.25
10. น้องซื้อและกินอาหารที่ทอดด้วยน้ำมันที่เหนียวข้น สีดำ มีฟองมาก และมีควันมาก	2.55	1.22

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย จำแนกตามตัวแปรด้านชีวสังคมมูลหลัง

ตัวแปรชีวสังคมมูลหลัง	จำนวน (คน)	พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของ นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย		p-value
		$\bar{X}$	S.D.	
เพศ				0.019
หญิง	420	3.52	0.52	
ชาย	170	3.41	0.53	
อายุ				0.359
15 ปี	119	3.49	0.38	
16 ปี	114	3.44	0.49	
17 ปี	185	3.54	0.52	
18 ปี	172	3.46	0.62	
ระดับการศึกษา				0.530
มัธยมศึกษาปีที่ 4	197	3.46	0.43	
มัธยมศึกษาปีที่ 5	137	3.18	0.57	
มัธยมศึกษาปีที่ 6	256	3.51	0.56	
ค่าอาหาร/ค่าขนม				0.658
น้อยกว่าหรือได้รับ 50 บาท/วัน	221	3.48	0.39	
มากกว่า 50 บาท/วัน	369	3.49	0.59	
อาชีพของผู้ปกครอง				0.016
รับจ้าง	287	3.45	0.42	
ค้าขาย	193	3.58	0.66	
เกษตรกร	65	3.40	0.46	
รับราชการ	45	3.43	0.50	

ทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น 0.688 ซึ่งสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน อย.น้อย ได้ร้อยละ 47.4 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ 0.38 สามารถเขียนสมการทำนายพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน อย.น้อย ได้ดังนี้

$$\text{พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ} = 0.771 + 0.073(A_1) + 0.111(A_2) + 0.133(A_3) + 0.084(B_1) + 0.450(B_2) - 0.070(A_4)$$

หมายเหตุ: สุขภาพจิตดี (A_1), การมุ่งอนาคตควบคุมตน (A_2), แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (A_3), ความเชื่ออำนาจในตน (A_4), อิทธิพลของสื่อ (B_1), การรับรู้ปทัสถานทางสังคม (B_2)

จากสมการแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะเดิม ประกอบด้วย สุขภาพจิตดี การมุ่งอนาคต ควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และกลุ่มตัวแปรด้านสถานการณ์ ประกอบด้วย อิทธิพลของสื่อ และการรับรู้ปทัสถานทางสังคมมีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อพฤติกรรม การบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน ออย.น้อย ในทิศทางเดียวกัน (ทางบวก) และตัวแปรด้านความเชื่ออำนาจในตนซึ่งเป็นกลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะเดิมมีความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อพฤติกรรม การบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน ออย.น้อย ในทิศทางตรงกันข้าม (ทางลบ) ซึ่งอธิบายได้ว่า ถ้าคะแนนของการมุ่งอนาคตควบคุมตนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้คะแนนของพฤติกรรม การบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน ออย.น้อย เพิ่มขึ้น 0.073 คะแนน ในขณะเดียวกัน ถ้าคะแนนของความเชื่ออำนาจในตนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้คะแนนของพฤติกรรม การบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน ออย.น้อย ลดลง 0.070 คะแนนดังแสดงในตารางที่ 5

อภิปรายผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรมออย.น้อย พบว่า ส่วนใหญ่แล้วนักเรียนที่เป็นแกนนำ

สมาชิกชมรม ออย.น้อย มีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมโดยมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมใน 3 อันดับแรก คือเวลาที่ไม่สบาย น้องจะไปหาหมอ หรือซื้อยาจากร้านยาที่มีเภสัชกรจ่ายยาเท่านั้น รองลงมาคือ น้องอ่านฉลากยาอย่างละเอียดทุกครั้ง และก่อนที่จะรับประทานยาน้องจะสังเกตลักษณะของยา เช่น สี กลิ่น รูปแบบของเม็ด ว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ ซึ่งเท่ากับน้องอ่านฉลากอาหารและเลือกซื้ออาหารเฉพาะที่มีเครื่องหมายออย. เท่านั้น โดยพบว่านักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย.น้อย ที่มีอายุ ระดับการศึกษา ค่าอาหาร/ค่าขนมที่ต่างกัน มีพฤติกรรม การบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน เพศและอาชีพของผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรมต่างกัน ส่งผลให้นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย.น้อย มีพฤติกรรม การบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพเหมาะสมแตกต่างกัน ซึ่งพบว่านักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย.น้อย ที่เป็นเพศหญิง และนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย.น้อย ที่มีผู้ปกครองอาชีพค้าขาย มีพฤติกรรม การบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย.น้อย ที่เป็นเพศชาย และนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย.น้อย ที่มีผู้ปกครองอาชีพเกษตรกร และ

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

ตัวแปร	b	SE _b	β	t	p-value
กลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะเดิม(A)					
สุขภาพจิตดี (A ₁)	0.073	0.029	0.089	2.493	0.013
การมุ่งอนาคตควบคุมตน (A ₂)	0.111	0.027	0.152	4.059	0.001
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (A ₃)	0.133	0.042	0.129	3.186	0.002
ความเชื่ออำนาจในตน (A ₄)	-0.070	0.034	-0.085	-2.056	0.040
กลุ่มตัวแปรด้านสถานการณ์ (B)					
อิทธิพลของสื่อ (B ₁)	0.084	0.031	0.100	2.767	0.006
การรับรู้ปทัสถานทางสังคม (B ₂)	0.450	0.031	0.549	13.452	0.001

ค่าคงที่ 0.771 ; SE_{est} = 0.38 ; R = 0.688 ; R² = 0.474 ; F = 86.755 ; p-value = 0.001

รับจ้าง และเมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์และความสามารถในการทำนายของปัจจัยด้านจิตสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน ออย. น้อย ประกอบด้วย กลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรด้านสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรด้านจิตตามสถานการณ์ ด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ พบว่ากลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะเดิม ประกอบด้วย สุขภาพจิตดี การมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน และกลุ่มตัวแปรด้านสถานการณ์ ประกอบด้วย อิทธิพลของสื่อ และการรับรู้ที่สถานทางสังคม สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน ออย. น้อย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน ออย. น้อย ในทางบวก เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ การรับรู้ที่สถานทางสังคม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง อิทธิพลของสื่อ และสุขภาพจิตดี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์และความสามารถในการทำนายของปัจจัยด้านจิตสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน ออย. น้อย ในการวิจัยนี้ พบว่ามีความสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับการศึกษาอื่น ๆ ในแต่ละกลุ่มตัวแปรดังนี้

1. กลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะเดิม ได้แก่ การมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ได้ว่าสิ่งที่ตนเองกระทำในปัจจุบันจะส่งผลดีหรือผลเสียต่อคนรอบข้างหรือสิ่งรอบข้างอย่างไร รวมถึงการมองเห็นคุณค่าหรือความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและรู้จักวิธีจัดระเบียบพฤติกรรมของตนเองได้ ซึ่งผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์ มีอิทธิพล และสามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน ออย. น้อย ในทางบวก แสดงให้เห็นว่า นักเรียน ออย. น้อย ที่มีลักษณะของการมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง จะแสดงออกถึงพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่

เหมาะสมมากกว่า นักเรียน ออย. น้อย ที่มีลักษณะการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองน้อยกว่า ซึ่งผลการศึกษานี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยในอดีตแสดงให้เห็นว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนา เช่น การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5⁴ พฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 5 และ 6⁵ เป็นต้น

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง จิตลักษณะของบุคคลที่เชื่อว่าเมื่อเรามีความตั้งใจทำงาน ทุ่มเท และมานะบากบั่น จะสามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ รวมถึงสามารถกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับความสามารถของตน ซึ่งผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์ มีอิทธิพล และสามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน ออย. น้อย ในทางบวก แสดงให้เห็นว่า นักเรียน ออย. น้อย ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก จะแสดงออกถึงพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมมากกว่า นักเรียน ออย. น้อย ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยกว่า ซึ่งผลการวิจัยนี้ มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก มักเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่น่าปรารถนามากด้วย เช่น การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา ปีที่ 5⁴ การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันการรับและแพร่โรคในชีวิตประจำวันในนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3⁶ รวมถึงพฤติกรรมการทำงานของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน⁷ ซึ่งในพฤติกรรมดังกล่าวจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

สำหรับตัวแปร ความเชื่ออำนาจในตน ซึ่งหมายถึง จิตลักษณะของบุคคลที่ยอมรับและตระหนักได้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดีว่าเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง ซึ่งผลการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน ออย. น้อย ในทางลบ แสดง

ให้เห็นว่า นักเรียน ออย. น้อย ที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก จะแสดงออกถึงพฤติกรรมกำบังการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมน้อยกว่า นักเรียน ออย. น้อย ที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อยกว่า ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้พบว่ามีความแตกต่างกับผลการวิจัยอื่น ๆ ที่แสดงให้เห็นว่า ความเชื่ออำนาจในตนมีความสัมพันธ์กับการแสดงออกทางพฤติกรรมไปในแนวทางเดียวกัน หรือมีอิทธิพลทางบวก ซึ่งแสดงว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่ต้องการมากด้วย เช่น การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา ปีที่ 5⁴ พฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 5 และ 6⁵ การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันการรับและแพร่โรคในชีวิตประจำวันในนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3⁶ รวมถึงพฤติกรรมการทำงานของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน⁷ และพฤติกรรมกำบังการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียน ที่ทำการศึกษานักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 5 และ 6⁸

2. กลุ่มตัวแปรด้านสถานการณ์ ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า อิทธิพลของสื่อ ซึ่งหมายถึง ความสนใจ และการได้ยิน รับรู้ รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพจากสื่อ มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพล และสามารถทำนายพฤติกรรมกำบังการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน ออย. น้อย ได้ในทางบวก แสดงให้เห็นว่า นักเรียน ออย. น้อย ที่มีระดับของการได้รับอิทธิพลของสื่อมาก จะแสดงออกถึงพฤติกรรมกำบังการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมมากกว่า นักเรียน ออย. น้อย ที่มีระดับของการได้รับอิทธิพลของสื่อน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อ และอิทธิพลของสื่อเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับต้น ๆ ของพฤติกรรมกำบังการป้องกันโรคเอดส์ของนักเรียน ที่ทำการศึกษานักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 5 และ 6⁸ พฤติกรรมกำบังการบริหารทรัพยากรตามแนวพุทธ โดยศึกษาในกลุ่มเกษตรกร⁹ พฤติกรรมกำบังการบริโภคอาหารของวัยรุ่น ซึ่งทำการศึกษานักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 5 และ 6¹⁰ ผลในทำนองเดียวกันนี้ยังปรากฏใน

พฤติกรรมอื่น ๆ เช่น พฤติกรรมกำบังการสูบบุหรี่ของเยาวชน โดยทำการศึกษากลุ่มเยาวชนในระดับอาชีวศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้¹¹

การรับรู้ทัศนคติทางสังคม หมายถึง การรับรู้ว่าครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อน รวมถึงบุคคลรอบข้างในสังคมต้องการให้ตนเอง มีพฤติกรรมหรือการแสดงออก รวมถึงการคล้อยตามบุคคลเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ทัศนคติทางสังคม มีความสัมพันธ์ มีอิทธิพล และสามารถทำนายพฤติกรรมกำบังการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน ออย. น้อย ในทางบวก แสดงให้เห็นว่า นักเรียน ออย. น้อย ที่มีการรับรู้ทัศนคติทางสังคมมาก จะแสดงออกถึงพฤติกรรมกำบังการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมมากกว่า นักเรียน ออย. น้อย ที่มีการรับรู้ทัศนคติทางสังคมน้อยกว่า ซึ่งผลการวิจัยนี้พบว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยอื่น ๆ ที่พบว่า การรับรู้ทัศนคติทางสังคมส่งผลต่อ มีความสัมพันธ์ หรือมีอิทธิพลในทางบวกต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ดังเช่นการศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมกำบังการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ได้ทำการศึกษากลุ่มเยาวชน¹² และ พฤติกรรมที่แสดงถึงการยอมรับโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ในกลุ่มนักศึกษาไทยระดับปริญญาตรี¹³

จากผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า เพศและอาชีพของผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรมต่างกัน ส่งผลให้นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย มีพฤติกรรมกำบังการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพเหมาะสมแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย ที่เป็นเพศหญิง มีพฤติกรรมกำบังการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม ออย. น้อย ที่เป็นเพศชาย ทั้งนี้เป็นเพราะการแสดงออกทางพฤติกรรมตามพัฒนาการของเพศหญิงซึ่งโดยทั่วไปแล้วเพศหญิงจะมีการแสดงออกทางพฤติกรรมที่มีความระมัดระวังตัว รอบคอบ ปลอดภัยต่อตนเอง ซึ่งอาจเรียกได้ว่าพฤติกรรมที่ดี หรือพฤติกรรมที่ต้องการเช่น การเชื่อฟังพ่อแม่ มารยาทดี เรียบร้อย การ

รักษาความสะอาด ประหยัด เลือกรับประทานอาหารที่ดีมากกว่าเพศชาย ซึ่งมีการใช้ชีวิตและพฤติกรรมที่เสี่ยงกว่า เช่น การไม่เชื่อฟัง ต้อรับ การเล่นผาดโผน เป็นต้น สำหรับผลการวิเคราะห์ที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย ที่มีผู้ปกครองอาชีพค้าขาย มีพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมมากกว่านักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย ที่มีผู้ปกครองอาชีพเกษตรกร และรับจ้าง ทั้งนี้อาจเนื่องจากการที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายซึ่งในกรณีที่เป็นการค้าขายอยู่กับบ้านจะทำให้ผู้ปกครองมีช่วงเวลาที่ได้ใช้ชีวิตในครอบครัวร่วมกัน มีเวลาของการอบรมสั่งสอนบุตรมากกว่าผู้ปกครองอาชีพเกษตรกร และรับจ้างซึ่งอาจจะต้องไปทำงานแต่เช้าและกลับค่ำ หรือไปทำงานต่างจังหวัด ทำให้มีช่วงเวลาที่ได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันน้อยกว่า ส่งผลให้มีเวลาที่ใช้สำหรับการอบรมเลี้ยงดูบุตรน้อยกว่าไปด้วย

ผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า ในแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม รวมถึงการสร้างพฤติกรรมการบริโภคต่าง ๆ ที่เหมาะสม ควรมุ่งเน้นการพัฒนาปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือส่งผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมการบริโภคในแต่ละบุคคล โดยให้ความสำคัญกิจกรรมหรือโครงการที่มุ่งเน้นการพัฒนารูปแบบหรือแนวทางในการส่งเสริมปัจจัยต่าง ๆ ตามลำดับของความสัมพันธ์ที่จะส่งผลให้มีการแสดงออกของพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมเพิ่มมากขึ้น ดังนี้ การรับรู้ทัศนคติทางสังคม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคตควบคุมตน อิทธิพลของสื่อ และสุขภาพจิตดี เช่น การให้ความรู้และการสร้างพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมกับบุคคลในครอบครัว ญาติพี่น้อง และเพื่อนซึ่งเป็นบุคคลที่เป็นต้นแบบและส่งผลให้เกิดการกระทำที่คล้อยตามได้ การจัดระบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถ ทักษะ และเชื่อมั่นในตนเองในการตัดสินใจในการเลือกกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง การให้ความรู้เกี่ยวกับ

ประโยชน์ และโทษของการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพผ่านสื่อต่าง ๆ

สรุปผลการศึกษา

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้ นักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย มีพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมโดยมีพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมในอันดับแรก คือ เวลาที่ไม่สบาย นื่องจะไปหาหมอ หรือซื้อยาจากร้านยาที่มีเภสัชกรจ่ายยาเท่านั้น ปัจจัยด้านจิตสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียนที่เป็นแกนนำสมาชิกชมรม อย. น้อย คือ เพศ และอาชีพของผู้ปกครอง โดยมีสมการทำนายพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของปัจจัยด้านจิตสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน อย. น้อย คือ

$$\text{พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพ} = 0.771 + 0.073(A_1) + 0.111(A_2) + 0.133(A_3) + 0.084(B_1) + 0.450(B_2) - 0.070(A_4)$$

หมายเหตุ: สุขภาพจิตดี (A_1), การมุ่งอนาคตควบคุมตน (A_2), แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (A_3), ความเชื่ออำนาจในตน (A_4), อิทธิพลของสื่อ (B_1), การรับรู้ทัศนคติทางสังคม (B_2)

ข้อจำกัดการวิจัย

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์และสมการทำนายพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของปัจจัยด้านจิตสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน อย. น้อย ในการศึกษาเป็น การศึกษาเฉพาะตัวแปรด้านจิตสังคมเท่านั้น จึงส่งผลให้สมการที่ได้สามารถทำนายพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพของนักเรียน อย. น้อย ได้เพียงร้อยละ 47.4 ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้สมการที่แสดงถึงความสัมพันธ์ และสามารถทำนายพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพให้มีความถูกต้องและมีความสามารถในการทำนาย

ได้มาก ต้องศึกษาตัวแปรตัวแปรทุกตัวที่ส่งผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมได้ซึ่งตัวแปรเหล่านี้มีความหลากหลาย และอาจจะเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรด้วย เช่น ตัวแปรด้านชีวสังคม ตัวแปรด้านภูมิหลังของผู้ปกครองและครอบครัว ความรู้ ทัศนคติ ค่านิยม ปฏิสัมพันธ์และสภาพแวดล้อมทางสังคมฯ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี

เอกสารอ้างอิง

1. Food and Drug Administration. The Public Consumer Affairs Division. Report of health behavior survey of "Oryor Noi" students 2016 [Internet]. Nonthaburi: The Division; 2016 [cited 2020 Apr 3]. Available from: https://db.oryor.com/databank/uploads/fda/0538563001500621182_file.pdf (in Thai)
2. Cochran WG. Sampling techniques. 3rd ed. New York: John Wiley & Sons; 1977.
3. Bhanthumnavin D. Research in psycho-behavioral science in Thailand. J Res Methodol [Internet]. 2000 [cited 2020 Apr 3];13(3):25-48. Available from: <https://portal.edu.chula.ac.th/pub/jrm/index.php/jrm/article/view/315> (in Thai)
4. Bhanthumnavin D. Antecedents of mindful risk-taking behavior in secondary school students: a path analytic approach. Warasan Phuetikammasart [Internet]. 2015 [cited 2020 Apr 3];21(1):75-94. Available from: <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/BSRI/article/view/29900> (in Thai)
5. Onyon N. Factors affecting on environmental conservation behaviors of upper primary students. J of GradVRU. 2019;13(3):75-88. (in Thai)
6. Praneetvatakul B. Psychosocial as correlates of communicable disease preventive behavior in daily life of undergraduate students. [master's thesis]. Bangkok: ational Institute of Development Administration; 2017. (in Thai)
7. Suprasamut D. Integration of psychological and situational antecedents of work behavior in cabin crew. [Dissertation]. Bangkok: National Institute of Development Administration; 2015. (in Thai)
8. Prongprommarat J. The causal variable influencing the AIDs prevention behavior of secondary school students in Nakhon Ratchasima Province. NRRU Commun Res J. 2018;12(2):52-62. (in Thai)
9. Thumwong S, Jinng P, Supparerkchaisakul N. Causal relationship model of financial management behavior with a Buddhist approach. Warasan Phuetikammasart [Internet]. 2018 [cited 2020 Apr 13];24(2):157-72. Available from: <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/BSRI/article/view/132301> (in Thai)
10. Ruangying J, Jorajit S, Janyam K. Food consumption behavior of adolescents in Songkhla Province: synthesis of literacy and factors influencing food consumption behavior. J Lib Arts (PSU). 2016;8(1):245-64. (in Thai)
11. Lapi-e A, Saksung A, Tumsuwan P, Nunkliang S, Yunu H, Chaichana S. Relation of perception and the influence of media affect to behavior modification change smoking of youth at vocational level in the three southernmost provinces. Public Health Policy Law J [Internet]. 2017 [cited 2020 Apr 13];3(3):321-4. Available from: https://so05.tci-thaijo.org/index.php/journal_law/article/view/161676 (in Thai)
12. Yaemyuen A. Sufficient mind, psychological characteristics, and situations predicting sufficiency-economy behavior of youths: an analysis of structural equation modeling. J Soc Dev [Internet]. 2017 [cited 2020 Apr 13];19(1):23-38. Available from: <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsd/article/view/89831> (in Thai)
13. Klayprayong W, Bhanthumnavin D. Psychological characteristics, situational factors and norm perception related to attitude and acceptance of nuclear powerplant in Thai undergraduate students. J Bus Adm (APHEIT). 2015;4(2):51-61. (in Thai)